

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Linnea Hedkvist

Datum
2022-10-28

Beteckning
Mötesanteckningar

Mötesanteckningar chefsgrupp folkhälsa den 28 oktober 2022

Närvarande:

Ingmar Ångman, områdeschef välfärd och folkhälsa, ordförande
Anna Jakobsson, chef staben för hållbar utveckling
Lisen Tang Kempe, strategisk planerare folkhälsa Örebro kommun
Cecilia Ljung, folkhälsochef västra länsdelen
Jonas Karlsson, folkhälsochef RF SISU Örebro län
Annika Karlsson Juliussen, folkhälsochef södra länsdelen
Ida Broman, folkhälsochef norra länsdelen
Madelene Larsson, tf chef social hållbarhet länsstyrelsen Örebro län
Linnea Hedkvist, utvecklingsledare välfärd och folkhälsa
Daniela Redzic Alkaissi, utredare staben för hållbar utveckling
Maria Lindborg, utvecklingsledare välfärd och folkhälsa

- 1. Föregående minnesanteckningar och årshjul 2022 – 2023**
Anteckningarna från mötet 2022-08-30 lades till handlingarna likaså reviderat årshjul.
- 2. Gemensam strategi för inbjudningar mm. Teams?**
En gemensam strategi för spridning av information om seminarier och andra typer av inbjudningar diskuterades.
Chefsgruppen enades om att välfärd och folkhälsa bjuder in till en Teamsgrupp och testar hur detta fungerar.
- 3. ST läkare Eva Jongbloed Van Geerenstein. Studiebesök/auskultation**
Anna J informerade om att en ST-läkare i socialmedicin kommer att auskultera 40 % hos staben för hållbar utveckling och välfärd och folkhälsa under perioden 1 november 2022 – juni 2023. Syftet är att skapa systemkunskap i folkhälsoarbetet.

Postadress
Region Örebro län
Regional utveckling
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 1, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Organisationsnummer: 232100-0164

4. RUS- genomförande

Ingmar informerade om hur arbetet med genomförande av RUS kommer att formas.

Vägledande principer

Ledningsgruppen för regional utveckling har fastställt vägledande principer för hållbart regionalt utvecklingsarbete:

Vi har helhetssyn

Vi har systemsyn där vi ser på frågan eller utmaningen ur ett helhetsperspektiv. Vi undersöker vilka faktorer som påverkar och hur dessa faktorer relaterar till varandra. Vi ser även till olika förutsättningar i länet.

De fyra grundpelarna i vårt arbetssätt:

-Vi sätter behovet i centrum.

Vi har mod att prioritera att arbeta med de faktorer och områden som gör stor skillnad. Vi utgår från målgruppens behov och arbetar involverande och utmaningsdrivet.

-Vi samskapar

Vi samskapar över organisations-och områdesgränser. Vi jobbar tillsammans med de intressenter* som väljer att vara med för att berika arbetet med olika kompetenser och perspektiv.

-Vi testar

För att nå våra gemensamma målbilder på lång sikt, testar vi i liten skala på kort sikt. Vi lär av erfarenheter och hanterar förändringar under tiden vi agerar. Vi vågar misslyckas.

-Vi lär och följer upp

Vi följer upp och reflekterar över vad som händer för att se om vi gör förflyttningar i rätt riktning och med tillräcklig hastighet. Vi lär och justerar för att skapa ännu bättre resultat.

*Med intressenter menas organisationer, aktörer på olika organisatoriska nivåer i flernivåstyret, medborgare i länet, olika bakgrunder.

Kraftsamling barn och unga

Ingmar informerade om att det för kraftsamling inom det prioriterade RUS-området barn och unga har påbörjats ett arbete med att skapa en plattform bestående av olika intressenter och aktörer. Arbetet är ett sätt att minska arbete i olika stuprör och att gå till prioriterade övergripande samhällsutmaningar från nuvarande sjutton handlingsplaner. Arbetet är förankrat i partnerskapet för RUS.

Måluppfyllelse skolan, svar till kc/rd

Vid föregående möte diskuterades uppdrag från KC/RD-gruppen om hur chefsgruppen kan bidra till kraftsamling och riktade insatser för att nå ambitionen att alla unga ska fullfölja sina studier.

Ett förslag till svar från både chefsgrupp folkhälsa och chefsgrupp social välfärd samt vård och omsorg presenterades. Förslaget diskuterades och kompletterande synpunkter gavs kring skolans kontakt med föräldrar.

Möjlighet finns att ge inspel på förslaget fram till i slutet av oktober då svar ska lämnas in senast den 31 oktober.

5. Länsstyrelsens roll i folkhälsoarbetet

Madelene informerade om det förstärkta uppdrag som länsstyrelserna fått för att stödja det regionala genomförandet av den nationella folkhälsopolitiken. Den stödstruktur som Folkhälsomyndigheten har utvecklat för det statliga folkhälsoarbetet är grunden för arbetet. Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att stödja länsstyrelserna i arbetet.

Madelene informerade om att en webbenkät planeras för att samla in länsvis data för att även sammanställa den nationella bilden av Sveriges folkhälsoarbete. Dock har det efter dagens möte kommit information om att länsstyrelserna istället för att skicka ut en enkät kommer få ta del av data från SKR:s redan insamlade medlemsenkät om lokalt och regionalt folkhälsoarbete. Under 2023 vill länsstyrelsen sedan ha gemensam dialog kring resultatet från enkäten för en fördjupad diskussion om och hur det fortsatta folkhälsoarbetet kan stärkas.

6. Nuläget nya överenskommelser

Linnea informerade om nuläget i uppföljningsarbetet som genomförs av Camilla Pettersson och Maria Lindborg, Välfärd och folkhälsa.

Intervjuer med samtliga folkhälsochefer är klara och anteckningar kommer att skickas ut. Resterande intervjuer är inplanerade t o m början av december. Hittillsvarande diskussioner beskrevs som bra och givande. Arbetet ligger i fas och ligger även bra till i förhållande till nya överenskommelser.

Resultaten av uppföljningen presenteras vid Uppföljningsdagen den 16 december.

7. Kvalitativ uppföljning av Liv & hälsa ung

Daniela Redzic Alkaissi redovisade pågående arbete med kvalitativ uppföljning av resultaten från Liv & hälsa ung. Arbetet genomförs genom frivilliga intervjuer med niondeklassare i skolor i Kumla, Örebro, Karlskoga och Lindsberg i grupper om 4-5 elever. Fokus har legat på att fånga skydds-

och riskfaktorer som inte fångas i Liv & hälsa ung-enkäten. Fritidens betydelse och förutsättningar att delta i föreningslivet har undersökts, även vad ”meningsfull” fritid är samt synen på lustgasanvändning. För de elever som inte deltagit i enkäten har en kvalitativ enkät erbjudits. Sammanställning och resultat kommer senare och vara klart under året.

Synpunkter/diskussion:

Positiv respons. Diskussion kring återkoppling av resultaten till skolorna och eleverna. Kanske kan eleverna själva stå för återkopplingen? Teamen vill gärna vara med i det fortsatta arbetet. Man kan använda sig av befintliga elevråd, ungdomsråd/fullmäktige om det finns, samt andra mötesplatser för elever. Man kan även kontakta lärarna/mentorena som man haft kontakt med nu inför fokusgrupperna, om dom har någon önskan om att få jobba vidare med resultatet. Bygga ett dialogmaterial av resultaten som sedan kan användas av olika professioner.

Kan man ha ett pass om detta på uppföljningskonferensen för överenskommelsen som är i december?

Väldigt värdefullt att folkhälsoteamen deltog i intervjuerna -gav mycket tankar för arbetet lokalt

8. Regional strategi för föräldraskapsstöd

Maria Lindborg redovisade förslag till Regional strategi för föräldraskapsstöd 2023-2028.

Ett förslag till regional strategi föräldraskapsstöd har tagits fram. Uppdraget har getts från KC/RD-gruppen till den strategiska arbetsgruppen för föräldraskapsstöd. Förutom den regionala strategin har gruppen uppdraget att revidera befintlig överenskommelse om samverkan i arbetet med familjecentral.

Sedan 2018 finns en nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd med målsättningen att alla föräldrar ska erbjudas föräldraskapsstöd under barnets hela uppväxt.

Målområdena är:

- Ett kunskapsbaserat arbetssätt
- Ett tillgängligt stöd
- En stödjande organisation

Genomgående perspektiv är

- Barnets rättigheter
- Jämställdhet och ett jämställt föräldraskap
- Jämlikhet i hälsa

Den nationella definitionen av föräldraskapsstöd är: insatser, aktiviteter och verksamheter som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn.

Arbetsprocessen för uppdraget är fortsättningsvis att förslaget till regional strategi efter dialogmöten förankras politiskt i de specifika samverkansråden för folkhälsa och social välfärd samt vård och omsorg. Därefter presenteras strategin för KC/RD-gruppen.

Förslaget till regional strategi baseras på tre målområden:

Målområde 1 -Ett kunskapsbaserat arbetssätt

Det ska

- erbjudas ett målgruppsanpassat och kunskapsbaserat föräldraskapsstöd till alla föräldrar under barnets hela uppväxt.
- finnas tillgänglig kunskap för föräldrar om de rättigheter barnet har och vad rättigheterna innebär i det praktiska föräldraskapet.
- ske en implementering av evidensbaserade metoder, som bygger på barnkonventionen, i samverkan mellan olika intressenter såsom förskola, skola, socialtjänst, hälso-och sjukvård samt civilsamhället.
- användas nationella och utvecklas lokala indikatorer för att mäta och utveckla det lokala föräldraskapsstödet.
- erbjudas möjlighet till kompetenshöjande insatser

Målområde 2 -Ett tillgängligt stöd

Det ska

- finnas ett behovsanpassat föräldraskapsstöd för alla föräldrar.
- utvecklas arbetssätt för att nå de föräldrar som inte nås idag.
- genomföras en kartläggning av befintliga föräldraskapsstödjande arenor inom respektive kommun.
- utvecklas befintliga och skapa nya arenor och mötesplatser för att nå ut till alla föräldrar, exempelvis förskola, skola, föreningar med flera.
- finnas tillgång till familjecentral i familjens närområde, minst en per kommun. Alla länets barnmorskemottagningar och barnavårdscentraler ska vara samlokaliserade med kommunens öppna förskola och de delar av socialtjänsten som bedriver förebyggande verksamhet.

Målområde 3 -En stödjande organisation

Det ska

- finnas en regional stödjande organisation för att vidmakthålla och utveckla länets arbete med föräldraskapsstöd för barn 0-18 år.

- finnas lednings- eller samverkansgrupper för föräldraskapsstöd i alla länets kommuner med berörda parter såsom förskola, skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård samt civilsamhället.
- finnas en utsedd strategisk funktion med uppdrag att driva det lokala och/eller länsdelsvisa föräldrastödsarbetet.
- vidmakthållas och utvecklas en god samverkan kring föräldraskapsstödjande insatser mellan och inom regionen, Länsstyrelsen, kommunen och civilsamhället.

Synpunkter/diskussion: Ska dokumentet vara styrande eller vägledande, t ex familjecentraler i alla kommuner. Strategin bör vara ett inriktningsdokument, det är därför svårt att ha med ska-krav. Besluten till handling kommer att fattas lokalt.

Det finns olika formuleringar i dokumentet för samma sak.

Hur formulera på bästa sätt för att kunna implementera?

De kostnadsdrivande delarna – hur ska de finansieras?

Beslutsgången bör finnas med, hur och vad, är det åtaganden eller inriktning?

Vad händer om man inte följer det som står i strategin?

Tre viktiga delar att ta vidare: Beslut, förankring och ekonomi.

Hur kan man få detta strategidokument att synka med andra, kan det vara en bilaga till andra styrande dokument?

9. Uppföljning och utvärdering av länsdelsgrupperna

Ingmar informerade om att chefsgruppen för social välfärd samt vård och omsorg gett välfärd och folkhälsa i uppdrag att genomföra en uppföljning och utvärdering av länsdelsgrupperna.

Bakgrunden är att länsdelsgrupperna till för några år sedan var begränsade till frågor kring äldre (vuxna) med anknytning till hälso- och sjukvårdslagen och vårdprocessen slutenvård – öppenvård – hemsjukvård. Sedan dess har uppdragen breddats till att även omfatta barn och unga, psykiatri och folkhälsofrågor. Ingen länsdelsgrupp är den andra lik. Risk finns att ojämlikheten i vården ökar. Örebro län är ett litet län med 12 kommuner och ca 300 000 invånare och har ändå många organisatoriska nivåer vilket kan innebära risk för dubbelarbete. Hälso och sjukvården har inte kvar närsjukvårdsområden vilket innebär att verksamhetscheferna inte har samma mandat som tidigare områdeschefer hade. Länskliniker gör att slutenvården inte alltid genomförs på det närmaste sjukhuset.

Synpunkter/diskussion: Länsdelsgrupperna har stärkt arbetet mycket och har en viktig funktion för folkhälsoarbete

10. Uppföljningsdag 16 december

Linnea presenterade nuläget i arbetet med att forma Uppföljningsdagen den 16 december. En första inbjudan har skickats ut brett, både till förmiddagen

som riktar sig till politiker och tjänstepersoner i styrning och ledning för folkhälsoarbetet, och till heldagen som riktar sig till folkhälsoarbetare i länets folkhälsoteam och personer inom regionens och kommunernas hälso och sjukvård.

Anmälningssläget rapporteras fortlöpande till chefsgruppen för att kunna puffa på personer som man tycker att dagen riktar sig till.

Synpunkter/diskussion: Viktigt att programmet kommer ut för att veta hur man ska rikta sig med inbjudan. I den enkät som gått ut med inbjudan riktad till folkhälsoteamen är det någon form av tema eller inriktning för önskemålen, eller helt fritt att önska? Svaret är att det är fritt att önska.

11. Lokal och regional suicidförebyggande samordnare

Ingmar informerade om att funktionen som lokal suicidförebyggande samordnare som fn finns hos Örebro kommun men som riktar sig till samtliga kommuner, samt funktionen som länsövergripande suicidförebyggande samordnare som fn finns inom psykiatrin, kommer att läggas samman till en tjänst och placeras inom välfärd och folkhälsa. Förändringen sker vid årsskiftet.

12. Rapporter

Kommunalt basutbud psykisk hälsa barn och unga

Johanna Carlsson informerade om att företaget Helseplan anlitas för ett uppdrag som innebär att en inventering av förebyggande insatser inom socialtjänst, hälso- och sjukvård elevhälsa samt kultur- och fritidsförvaltningar ska genomföras i länets kommuner. Inventeringen ska matchas med vård- och insatsprogram samt riktlinjer för psykisk hälsa och leda till en länsgemensam rekommendation om ett kommunalt basutbud för barn och unga med psykisk ohälsa.

Diskussion/synpunkter: Hur hänger detta arbete ihop med andra pågående inventeringar inom t ex Nära vård? Ska synkroniseras.

Chefsgruppen enades om att ingången till de kommunala verksamheterna kan ske via folkhälsocheferna i kommunerna.

Laget runt

ÖLBF: Europeiska socialfondens (ESF) Care-medel har och kommer tilldelas flera aktörer i länet. Syftet är arbetsmarknadsinsatser och språkkurser för ukrainare som är här enligt massflyktsdirektivet. Eftersom statsbidrag som Svenska från dag 1 och Vardagssvenska försvinner vid årsskiftet är detta välkomna medel.

Vad som händer med övriga stöd till folkbildningen är ju osäkert också i nuläget.

Det är i nuläget 3 aktörer som beviljats medel för Care i länet, men fler

kommer. Hyllie Park Care – ca 110 platser ihop med Filadelfiakyrkan och Emanuelkyrkan i Örebro (har startat men ej fullt). Folkuniversitetet – ca 100 platser i Örebro (startar nästa vecka) men räknar med att vända sig till boende i andra kommuner i länet. ABF Örebro län – ca 100 platser förmodligen i Örebro (startar med verksamhet om 1-2 månader och börjar nu med kartläggning). Karlskoga folkhögskola är på gång och vill starta heltidsstudier för 15 deltagare i 6 månader.

Från nationella nätverk

Linnea rapporterade från Healthy Cities höstmöte som genomfördes den 25-26 oktober. Vid mötet deltog den nationella Agenda 2030-samordnarens kanslichef

Lisen informerade från träff med SKR:s nationella folkhälsostateginätverk som hölls den 14-15 september.

13. Övriga frågor

Driv och hinder för dagens möte

Driv:

Bra innehåll och konstruktiva diskussioner

Bra dagordning och diskussioner

Bra innehåll och givande diskussioner

Bra möte! Gillade strukturen och bra fart i mötet.

Intressanta frågor på dagordningen, genomarbetad dagordning med försök till brejk i digitalt långpass. Bra närvaro.

Hinder:

Behövs någon mer paus - annars bra energi

Fler pauser önskas, annars bra diskussioner och givande innehåll.

Föredrar ändå fysiska möten. Tycker diskussionerna tappar lite i kraft när vi ses digitalt. De rena informationspunkterna fungerar bra, men tycker diskussionerna blir bättre när vi möts fysiskt.

Tufft med så långa digitala möten. Svårare få till bra diskussion kring viktiga frågor digitalt. Några frågor hade varit bra att få kompletterande underlag kring, gärna på förhand. Exempel Helseplan som inte kändes som en "laget runt"-punkt.

Linnea Hedkvist

Utvecklingsledare folkhälsa